

Európska
komisia

ODPOVEDE EURÓPSKEJ KOMISIE

NA OSOBITNÚ SPRÁVU EURÓPSKEHO
DVORA AUDÍTOROV

Údaje v spoločnej poľnohospodárskej
politike – Nevyužitý potenciál veľkých dát na
vyhodnotenie politiky

Obsah

I. VŠEOBECNÝ ÚVOD K ODOPOVEDIAM KOMISIE.....	2
II. ODPOVEDE KOMISIE NA HLAVNÉ PRIPOMIENKY EDA.....	3
1. Spoločná poľnohospodárska politika založená na údajoch.....	3
2. Komisia má napriek niekoľkým medzerám v údajoch dostatočné poznatky na vykonanie posúdenia vplyvu a navrhnutie politik vhodných na daný účel.....	3
3. Informačná sieť poľnohospodárskeho účtovníctva je jednou z hlavných dátových aktív.....	4
4. Od prieskumov k údajom zo súkromných snímačov.....	4
5. EDA považuje ponuku jednotného prístupového miesta k údajom za osvedčený postup.....	4
III. ODPOVEDE KOMISIE NA ODPORÚČANIA EDA.....	5
1. Odporúčanie 1 – Vytvoriť rámec na používanie rozčlenených údajov zo systému IACS.....	5
2. Odporúčanie 2 – Vo väčšej miere využívať a rozvíjať zdroje údajov na naplnenie potrieb politiky.....	5

V tomto dokumente sa predkladajú odpovede Európskej komisie na pripomienky k osobitnej správe Európskeho dvora audítorov v súlade s článkom 259 [nariadenia o rozpočtových pravidlách](#), ktoré budú uverejnené spoločne s osobitnou správou.

I. VŠEOBECNÝ ÚVOD K ODOPOVEDIAM KOMISIE

Komisia má k dispozícii veľké množstvo údajov potrebných na skoncipovanie, monitorovanie a hodnotenie spoločnej hospodárskej politiky (SPP). Tieto informácie sú výsledkom minulých a súčasných snáh o zber a využívanie širokej škály údajov v rôznych fázach cyklu (SPP): analýza, koncepcia politiky, posúdenie vplyvu alternatívnych politických možností, vykonávanie politiky a súvisiace monitorovanie, audit a hodnotenie, ale aj v iných oblastiach, akými sú medzinárodné rokovania, komunikácia, riadenie zdrojov atď.

Keďže politické ciele SPP sa v priebehu rokov vyvíjali, vyvíjali sa aj potreby týkajúce sa údajov, pričom sa rozšírili na ďalšie aspekty, akými sú agroenvironmentálne premenné, emisie, bioenergia atď. Toto veľké množstvo údajov sa každodenne využíva v rámci Generálneho riaditeľstva pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka (AGRI) a v celej Komisii, ale vo väčšej miere sa využíva v čase vykonávania posúdení vplyvu. Najnovšie posúdenie vplyvu budúcej SPP vychádzalo z bezprecedentného množstva údajov, zo štúdií a z iného výskumu, hodnotení, nástrojov na tvorbu modelov, pokročilých metodík na zhromažďovanie kvantitatívnych a kvalitatívnych vstupov a hodnotenie možností atď., ako aj z inkluzívnej a rozsiahlej práce medzi útvarmi, do ktorej sa viac ako rok zapájali desiatky kolegov z AGRI a z celej Komisie. Komisia podnikla rôzne iniciatívy s cieľom lepšie využívať existujúce údaje a uľahčiť výmenu údajov medzi členskými štátmi.

V správe Európskeho dvora audítorov (EDA) o využívaní veľkých dát sa uznáva, že Komisia má k dispozícii veľké množstvo údajov, a skúma sa v nej, či ich Komisia dobre využíva. Táto správa je vítaná z dôvodu svojej relevantnosti a včasnosti v období, keď pokrok v digitálnych technológiách generuje exponenciálne množstvo údajov. Komisia súhlasí s výzvou EDA na zlepšenie využívania rozčlenených údajov, ktoré majú k dispozícii členské štáty, a na zber a integrovanie týchto a ďalších nových zdrojov údajov s cieľom riešiť niektoré pretrvávajúce medzery v údajoch. Komisia bude takisto pokračovať v úsilí o odstránenie prekážok, ktoré bránia výmene a integrácii údajov, pričom bude rozvíjať zástupné zdroje údajov a prístupy k modelovaniu.

Vďaka veľkému množstvu údajov, relevantným nástrojom a metodikám a skúseným a kvalifikovaným úradníkom mohla Komisia posúdiť všeobecnú výkonnosť politiky a prostredníctvom hĺbkových posúdení vplyvu riešiť nedostatky a vypracovať návrhy politiky založené na dôkazoch.

Skutočnou hlavnou výzvou na nasledujúce roky, ktorá platí aj pre všetky podniky a inštitúcie, bude získať lepší prístup k veľkým dátam generovaným v dôsledku dátovej/digitálnej revolúcie a zlepšiť ich využívanie spoločne s veľkým množstvom zariadení a snímačov prepojených s internetom vecí. Komisia vo veľkej miere investuje do rámcových právnych predpisov (napr. akt o údajoch, akt o správe údajov, akt o umelej inteligencii atď.), cieleného výskumu a finančnej podpory na vybudovanie potrebných infraštruktúr.

Komisia v plnej miere prijíma odporúčania.

Od ukončenia auditu vykonanom EDA sa ďalej pokročilo v niektorých kľúčových oblastiach:

- Práca na prechode od FADN – informačnej siete poľnohospodárskeho účtovníctva k FSDN – dátovej sieti poľnohospodárskej udržateľnosti rýchlo napreduje, a to v súlade so stratégiou Z farmy na stôl. Zintenzívnili sa výmeny s členskými štátmi a na účely prijatia Komisiou sa pripravuje návrh nového základného aktu o FSDN.
- Vrcholí vypracovanie vykonávacích a delegovaných aktov týkajúcich sa systému IACS a čoskoro sa predložia na hlasovanie alebo prijatie. Tieto akty obsahujú podrobnosti o novom systéme monitorovania plôch.

- O návrhu vykonávacieho nariadenia týkajúceho sa údajov potrebných na monitorovanie a hodnotenie sa rokovo s členskými štátmi na úrovni výborov a skupín odborníkov a jeho prijatie je naplánované v polovici roka 2022.

II. ODPOVEDE KOMISIE NA HLAVNÉ PRIPOMIENKY EDA

1. Spoločná poľnohospodárska politika založená na údajoch

V správe sa uznáva, že Komisia má k dispozícii veľké množstvo údajov potrebných na skoncipovanie, monitorovanie a hodnotenie SPP.¹ Tieto údaje sú výsledkom minulých a súčasných snáh o zber širokej škály údajov, ktoré sa vo veľkej miere využili v rôznych fázach cyklu spoločnej poľnohospodárskej politiky. Popri vyvíjajúcich sa politických cieľoch SPP v záujme riešenia vznikajúcich výziev za posledných 60 rokov (napr. potravinová bezpečnosť, bezpečnosť potravín, životné prostredie, klíma atď.) a očakávaní občanov sa vyvinuli aj potreby týkajúce sa údajov a rozšírili sa na ďalšie aspekty, akými sú agroenvironmentálne premenné, emisie, bioenergia atď.

2. Komisia má napriek niekoľkým medzerám v údajoch dostatočné poznatky na vykonanie posúdenia vplyvu a navrhnutie politík vhodných na daný účel

Hoci sa v správe EDA uznáva, že Komisia má k dispozícii veľké množstvo údajov potrebných na skoncipovanie, monitorovanie a hodnotenie SPP, uvádza sa v nej aj niekoľko oblastí, ktoré si vyžadujú zlepšenia. Komisia sa stotožňuje s týmto posúdením a hoci má k dispozícii veľké množstvo relevantných údajov, ako sa uvádza v správe, napriek tomu sa neustále snažila riešiť niekoľko oblastí, v ktorých sa ťažšie získavajú údaje, a to:

- vyzývaním členských štátov k zberu týchto údajov,
- spolufinancovaním zberu štatistiky (napr. FADN – informačná sieť poľnohospodárskeho účtovníctva, prieskum o štruktúre poľnohospodárskych podnikov/integrované zisťovanie fariem, LUCAS – prieskum o využívaní pôdy a krajinnej pokrývke),
- kupovaním dátových súborov,
- investovaním zdrojov v záujme uľahčenia výmeny údajov od členských štátov,
- využitím prispôbených opatrení v oblasti výskumu a inovácií a
- využitím zástupných zdrojov údajov a nástrojov na tvorbu modelov.

Pokiaľ ide o medzery v údajoch, EDA uvádza príjmy domácností, t. j. skutočnosť, že Komisia nezbera podrobné údaje súvisiace s ďalšími zdrojmi príjmov poľnohospodárskych domácností. V odpovedi na nedávne osobitné správy EDA² mala Komisia príležitosť poukázať na to, čo považuje za nepriaznivú analýzu nákladov a prínosov v súvislosti s týmto konkrétnym zberom údajov, pokiaľ ide o silný odpor členských štátov zbierať tieto informácie.

¹ Pozri body 16 – 21 správy EDA.

² Napríklad osobitná správa 01/2016 a osobitná správa 10/2018.

Komisia sa preto domnieva, že vďaka veľkému množstvu relevantných údajov, ktoré má k dispozícii (a úsiliu v záujme riešenia tých niekoľkých pretrvávajúcich medzier), má Komisia dostatočné poznatky na vykonanie posúdenia vplyvu a navrhnutie politik vhodných na daný účel.

3. Informačná sieť poľnohospodárskeho účtovníctva je jednou z hlavných dátových aktív

FADN – informačná sieť poľnohospodárskeho účtovníctva – patrí medzi hlavné dátové aktíva a IT systémy AGRI. Ide o jeden z hlavných zberov údajov AGRI, v rámci ktorého sa zhromažďujú individuálne údaje, pričom sa vo veľkej miere využíva a je nevyhnutný v rôznych fázach cyklu politiky (posúdenie vplyvu, vykonávanie politiky, hodnotenie). Prechod k FSDN – dátovej sieti poľnohospodárskej udržateľnosti predstavuje významný vývoj v oblasti dostupnosti údajov GR AGRI a jeho cieľom je práve vyplniť dôležité medzery v údajoch o environmentálnych a sociálnych aspektoch udržateľnosti. Takisto bude zahŕňať celkovú modernizáciu so zlepšenou výmenou údajov a využívaním zozbieraných informácií aj na poskytnutie poradenstva a referenčného porovnania pre poľnohospodárov.

4. Od prieskumov k údajom zo súkromných snímačov

Nové technológie umožňujú generovať bezprecedentné množstvo údajov prostredníctvom snímačov a ďalších zariadení prepojených s internetom vecí. Zúžitkovanie a využívanie najrelevantnejších z týchto údajov môže predstavovať veľký krok smerom k vyplneniu existujúcich medzier v údajoch a prípadne nahradiť zatažujúce a nákladné existujúce prieskumy. Za posledné dva roky prijala Komisia právne návrhy v oblasti správy údajov a výmeny údajov (napr. akt o správe údajov, akt o údajoch) s cieľom využiť neuvoloňený potenciál týchto veľkých dát. Akýkoľvek pokrok pri dosahovaní prístupu k týmto novým zdrojom údajov nenastáva automaticky, ale bude si vyžadovať vytvorenie stimulov, vybudovanie infraštruktúr a nájdenie riešení, ktoré sú výhodné pre všetkých.

Komisia v roku 2019 navrhla kandidátske partnerstvo poľnohospodárstva údajov v rámci programu Horizont Európa s ambíciou prepojiť verejné a súkromné záujmy v oblasti využívania, opätovného využívania a zúžitkovania poľnohospodárskych údajov a v oblasti poskytovania riešení založených na údajoch.

Komisia navyše pracuje na zriadení spoločných dátových priestorov, a to aj v poľnohospodárstve, s cieľom vytvoriť bezpečný a dôveryhodný dátový priestor na zabezpečenie transparentnej výmeny údajov a transparentného prístupu k nim v odvetví poľnohospodárstva, čo umožní zvýšenie jeho hospodárskej a environmentálnej výkonnosti. Hlavným cieľom tohto dátového priestoru bude slúžiť súkromným subjektom (napr. poľnohospodárom, výrobcami zariadení, ale aj semenárskymi spoločnosťami, poisťovateľom, bankám atď.) a širšiemu digitálnemu hospodárstvu pri vytváraní nových služieb; určité údaje by mohli byť užitočné aj pri tvorbe politiky. Komisia nedávno uverejnila výzvu na koordinačné a podporné opatrenia, prostredníctvom ktorej sa preskúmajú možnosti budúceho zavedenia plánovaného dátového priestoru so zapojením zainteresovaných strán a členských štátov, a koncepčné prístupy k nemu. Výsledky koordinačných a podporných opatrení sa očakávajú v roku 2024.

5. EDA považuje ponuku jednotného prístupového miesta k údajom za osvedčený postup

Komisia víta kladné posúdenie EDA, pokiaľ ide o úspechy z hľadiska sprístupnenia veľkého množstva údajov širokej verejnosti prostredníctvom portálu agropotravinárskych údajov Generálneho

riaditeľstva pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka³. Snahu o zhromaždenie a využitie relevantných údajov, a to aj s použitím pokročilých metód, akými sú veľké agroekonomické modely, dopĺňa snaha o sprístupnenie najrelevantnejších údajov dostupných verejnosti. Deje sa tak prostredníctvom prehľadných vizualizácií a používateľsky ústretových rozhraní na stiahnutie údajov, pričom sa poskytujú aj kapacity stroj-stroj a prístupnosť z mobilu/tabletu.

III. ODPOVEDE KOMISIE NA ODPORÚČANIA EDA

1. Odporúčanie 1 – Vytvoriť rámec na používanie rozčlenených údajov zo systému IACS

Komisia prijíma odporúčanie 1 a bude sa ďalej usilovať o vypracovanie právneho, technického a administratívneho rámca na výmenu a opätovné využívanie údajov zo systému IACS a ďalších zdrojov údajov v členských štátoch nad rámec toho, čo Komisia získa z výročných správ o výkonnosti. Tieto údaje sa využijú na monitorovanie a hodnotenie politiky.

Cieľový dátum vykonania: 2024.

2. Odporúčanie 2 – Vo väčšej miere využívať a rozvíjať zdroje údajov na naplnenie potrieb politiky

a) Intenzívnejšie využívanie existujúcich zdrojov údajov, zohľadnenie nových zdrojov údajov alebo kombinovanie existujúcich zdrojov

Komisia sa neustále usiluje o opätovné využívanie existujúceho dátového súboru zozbieraného na iné účely. Komisia preto prijíma odporúčanie 2a), pokiaľ ide o intenzívnejšie využívanie existujúcich zdrojov údajov (napr. administratívne údaje a štatistické zisťovania a údaje z programu Copernicus), zohľadnenie nových zdrojov údajov alebo kombinovanie existujúcich zdrojov.

b) Preskúmanie možnosti využitia zástupných alebo nepriamych zdrojov údajov, ak nie je možné použiť priame zdroje na posúdenie kľúčových ukazovateľov alebo aspektov

Komisia prijíma odporúčanie 2b) a bude sa ďalej usilovať o pokročilejšie metodiky na zistenie vhodných zástupných zdrojov údajov a ďalšie metódy.

c) Posúdenie možnosti rozsiahlejšieho využívania údajov z poľnohospodárskych zariadení

Komisia prijíma odporúčanie 2c), pokiaľ ide o posúdenie možnosti rozsiahlejšieho využívania údajov z poľnohospodárskych zariadení. Komisia sa bude ďalej usilovať o preskúmanie a využívanie dostupných údajov z poľnohospodárskych zariadení, pričom sa budú rozvíjať nástroje na zber údajov.

Cieľový dátum vykonania: 2025.

³ <https://agridata.ec.europa.eu/extensions/DataPortal/home.html>.